

Sygn. akt XVII AmA 7/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 kwietnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący: SSO Witold Rękosiewicz	SSO Witold Rękosiewicz
Protokolant: protokolant sądowy Magdalena Żabińska	

po rozpoznaniu w dniu 18 kwietnia 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie

przeciwko Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

o nałożenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 28 grudnia 2016 r. nr (...)

1. oddala odwołanie;
2. zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Witold Rękosiewicz.

Sygn. akt XVII AmA 7/17

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Prezes UOKIK, pozwany) na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz 184 ze zm., dalej: uokik) decyzją z dnia 28 grudnia 2016 r. nr (...):

I. nałożył na (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. (Przedsiębiorca, Skarżący, powód) karę pieniężną w wysokości 6 000 zł, stanowiącej równowartość 1 407,95 euro, za nieudzielenie informacji żądanych na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji konsumentów w pismach z dnia 9 czerwca 2016 r. oraz z dnia 18 lipca 2016 r., wystosowanych w ramach postępowania wyjaśniającego o sygn. akt: (...), mającego na celu ustalenie, czy (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. w związku z prowadzeniem serwisu internetowego (...) oferującego konsumentom możliwość zawarcia umowy kredytowej z inwestorami współpracującymi z (...) sp. z o.o. mogła dopuścić się naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, uzasadniającego wszczęcie postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 uokik .

II. obciążył NA (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. kosztami postępowania w wysokości

12,40 zł.

(...) sp. z o.o. w złożonym odwołaniu zaskarżyła decyzję Prezesa UOKiK w całości.

Zaskarżonej decyzji powód zarzucił naruszenie:

I. Przepisów prawa materialnego, konkretnie:

a. art. 50 ust. 1 w związku z art. 106 ust. 2 pkt 2 uokik przez ich błędne zastosowanie i nałożenie kary pieniężnej na Skarżącą pomimo braku prawnych i faktycznych przesłanek do jej nałożenia;

b. art. 111 ust. 2 i ust. 4 uokik poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, pomimo braku ustawowych przesłanek do stosowania okoliczności obciążających.

II. Przepisów prawa procesowego, konkretnie:

a. art. 54 § 1 pkt 2 Kodeksu Postępowania Administracyjnego (dalej k.p.a.) w związku z art. 6 k.p.a. oraz art. 83 uokk, poprzez sformułowanie przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wezwań w toku sprawy w sposób sprzeczny z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.

Na podstawie powyższych zarzutów powód wniósł o:

1. uchylenie zaskarżonej decyzji;

2. zasądzenie od Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na rzecz Skarżącej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych.

Powód wskazał, że wypełnił nałożony na niego postanowieniem Prezesa UOKiK z dnia 18 maja 2016 r. obowiązek udzielenia informacji, Żądane informacje i dokumenty przekazał Prezesowi UOKiK pismem z dnia 30 maja 2016 r., które znajduje się w aktach sprawy. Wobec tego nie istniały podstawy do nałożenia na powoda kary pieniężnej, gdyż z nałożonych obowiązków wywiązał się w terminie.

Powód podniósł, że zgodnie z art. 83 uokik w sprawach nieuregulowanych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów do postępowania przed Prezesem UOKiK, z zastrzeżeniem art. 84 uokik stosuje się przepisy k.p.a. Wskazał, że przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie regulują wymogów formalnych, jakie muszą spełniać wezwania kierowane przez Prezesa UOKiK. W związku z tym, w zakresie tych wymogów zastosowanie mają przepisy Działu I Rozdziału 9 k.p.a. regulujące wymogi formalne wezwań kierowanych przez organy administracji publicznej. Zauważył, iż zgodnie z art. 50 ust. 2 uokik żądanie przekazania informacji i dokumentów powinno zawierać wskazanie zakresu informacji, celu żądania, terminu udzielenia informacji oraz pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd. W zakresie formy żądania informacji lub dokumentów w trybie art. 50 ust. 1 uokik przyjmuje się, że odpowiednie zastosowanie znajdują przepisy k.p.a. dotyczące wezwań. Przedsiębiorca powołał się treść art. 54 § 1 k.p.a., wymieniającego elementy, które należy wskazać w wezwaniu i stwierdził, że w wezwaniach kierowanych do niego w prowadzonym postępowaniu Prezes UOKiK nie zachował elementu określonego w art. 54 § 1 pkt 2 k.p.a. tj. wezwanie nie wskazywało imienia i nazwiska wzywanego. W celu wykazania zasadności swojego zarzutu powód powołał się na stanowisko doktryny wyrażone w komentarzu do Ordynacji podatkowej. Dodał, że zgodnie z określoną w art. 6 k.p.a. zasadą legalizmu Prezes UOKiK ma obowiązek stosowania w kierowanych wezwaniach wymogów formalnych wynikających z przepisów obowiązującego prawa. Na podstawie powyższego powód stwierdził, że Prezes UOKiK dopuścił się naruszenia przepisów postępowania odnoszących się do wymogów formalnych kierowanych przez organ wezwań, skutkiem czego wezwania te nie miały mocy prawnej i nie można na ich podstawie wywodzić w stosunku do Przedsiębiorcy negatywnych konsekwencji prawnych.

Powód stwierdził ponadto, że polemiki z Urzędem, dotyczącej kwestii formalnych kierowania wezwań do podmiotów nie należy traktować jako odmowy udzielenia informacji oraz utrudniania czy uniemożliwiania prowadzenia postępowania wyjaśniającego. Podkreślił, że w piśmie z dnia 12 września 2016 r. przekazał wszelkie dodatkowe informacje, jakich zażądał Prezes UOKiK oraz uzupełnił braki, które zdaniem organu zaistniały, a dodatkowo załączył do pisma żądane dokumenty. Tym samym, zgromadzenie niezbędnej dokumentacji w sprawie nastąpiło w ciągu ok. 3 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. Zdaniem powoda nie można uznać, że zachowanie Przedsiębiorcy wydłużyło czas trwania postępowania wyjaśniającego i uniemożliwiło sprawne i szybkie jego przeprowadzenie.

Powód wskazał, że art. 111 uokik wymienia okoliczności łagodzące i obciążające, uwzględniane przez Prezesa UOKiK przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych. Podkreślił, że w art. 111 ust. 4 uokik ustawodawca wymienił określone naruszenia oraz wskazał, jakie okoliczności uznaje się za obciążające w przypadku każdego naruszenia. Zdaniem powoda katalog spraw, w których możliwe jest uznanie, że wystąpiły okoliczności obciążające, został również określony w Ustawie w sposób enumeratywny. W katalogu tym nie wymieniono spraw dotyczących naruszenia przez przedsiębiorcę obowiązku udzielenia Prezesowi UOKiK informacji na podstawie art. 50 uokik oraz kary pieniężnej za naruszenie tego obowiązku określonej w art. 106 ust. 2 pkt 2 uokik. Na podstawie powyższego powód stwierdził, że w niniejszej sprawie Prezes UOKiK przy stosowaniu kar pieniężnych nie był uprawniony do uwzględniania okoliczności obciążających.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Prezes UOKiK wskazał, że pismo z dnia 30 maja 2016 r., w którym przekazano informacje i dokumenty nie zawierało podpisu osób umocowanych do reprezentacji Spółki. W związku z tym, przedmiotowe pismo, a także dołączone do niego dokumenty, nie mogły być potraktowane jako stanowisko Spółki w toku postępowania. Prezes UOKiK w piśmie z dnia 9 czerwca 2016 r. musiał zwrócić się do Spółki o ponowne złożenie pierwotnie żądanych dokumentów, oraz udzielenie dodatkowych informacji, istotnych z punktu widzenia celu prowadzonego postępowania wyjaśniającego.

Odnośnie stanowiska Skarżącego, iż do pism kierowanych do przedsiębiorców w postępowaniu prowadzonym przez Prezesa UOKiK ma zastosowanie art. 54 § 1 pkt 2 k.p.a., więc wezwania kierowane do powoda, w których jako adresat wskazana była Spółka, były nieprawidłowe, gdyż nie zawierały imienia i nazwiska osoby fizycznej będącej członkiem organu Spółki, a wskazane błędy formalne były przyczyną niezastosowania się do skierowanego do niego wezwania pozwany wyjaśnił, że postępowanie przed Prezesem UOKiK regulowane jest w pierwszej kolejności przez przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, które mają charakter przepisów szczególnych wobec przepisów k.p.a. Prezes UOKiK powołał się na definicję przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 pkt 1 uokik w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Wskazał, że zgodnie z art. 50 ust. 1 uokik przedsiębiorcy mają obowiązek przekazywania Prezesowi UOKiK wszelkich żądanych informacji i dokumentów. Oznacza to, że spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jako osoba prawna, w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów posiada status przedsiębiorcy. W związku z tym Spółka powinna zastosować się do wezwania Prezesa UOKiK, kierowanego do niej na podstawie art. 50 ust. 1 uokik. Zgodnie z art. 201 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. kodeks spółek handlowych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1587 ze zm.) organem reprezentującym i prowadzącym sprawy spółki jest zarząd. W momencie wszczęcia postępowania wyjaśniającego zarząd powodowej Spółki był jednoosobowy. Do udzielenia odpowiedzi w imieniu Spółki uprawniona była osoba pełniąca funkcję prezesa zarządu Spółki. Pozwany dodał, że zgodnie z poglądem doktryny wezwanie, o którym mowa w art. 50 ust. 1 uokik nie dotyczy „osób zarządzających”, o których mowa w art. 4 pkt 3a uokik (osób pełniących funkcję kierowniczą, wchodzących w skład organu zarządzającego przedsiębiorcy). Osoba taka nie spełnia definicji przedsiębiorcy. Z tego powodu kierowane przez Prezesa UOKiK na podstawie art. 50 ust. 1 uokik wezwanie nie może być adresowane do osoby fizycznej, będącej członkiem zarządu spółki. W świetle przedstawionej argumentacji Prezes UOKiK stwierdził, że pisma kierowane na adres Spółki, zawierające wezwania do wykonania określonego obowiązku, były sformułowane prawidłowo. Brak więc podstaw do twierdzenia, że Spółka może odmówić udzielenia żądanych przez Prezesa UOKiK informacji i dokumentów.

Prezes UOKiK zauważył, że Spółka w pismach z 24 czerwca, 18 lipca i 21 lipca 2016 r. odmówiła realizacji nałożonego na nią obowiązku wyjaśniając, że odmowa wynika z nieprawidłowości kierowanych do Spółki pism. W tej sytuacji Prezes UOKiK stwierdził, że Spółka odmawia udzielenia informacji żądanych na podstawie art. 50 ust. 1 uokik. Zachowanie Spółki było podstawą do nałożenia na nią kary pieniężnej na zasadzie art. 106 ust. 2 pkt 2 uokik w zw. z art. 50 ust. 1 uokik.

Pozwany zaznaczył, iż okoliczność, że Spółka udzieliła żądanych informacji dopiero po wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej nie może stanowić podstawy do umorzenia takiego postępowania. Podniesiony w odwołaniu zarzut naruszenia art. 50 ust. 1 w zw. z art. 106 ust. 2 pkt 2 uokik uznał pozwany za niezasadny.

W odpowiedzi na zarzut bezprawnego przyjęcia w decyzji, że umyślność działania Spółki stanowiła okoliczność obciążającą, mającą wpływ na wymiar nałożonej kary zarzutu Prezes UOKiK stwierdził, że na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 uokik, ustawodawca umożliwił ukaranie przedsiębiorców, którzy umyślnie lub nieumyślnie uchylają się od obowiązku udzielenia informacji. Kilkukrotna odmowa Spółki udzielenia Prezesowi UOKiK informacji powinna być traktowana jako umyślne zachowanie, zmierzające do uchylecia się od realizacji nałożonego na nią obowiązku. Podkreślił, iż Spółka zwróciła się z prośbą o wydłużenie terminu na udzielenie odpowiedzi na uprzednio otrzymane wezwania, a następnie ponownie odmówiła przekazania informacji. Zdaniem pozwanego świadczy to o lekceważącym stosunku Spółki do przepisów obowiązującego prawa oraz o bezpośrednim zamiarze uniknięcia konieczności realizacji obowiązku udzielenia informacji.

Prezes UOKiK oświadczył, że wymierzając karę za opisane naruszenie działał na zasadzie uznania administracyjnego. Przy ustalaniu wysokości kary, zgodnie z art. 106 ust. 2 pkt 2 uokik, niezbędne jest zbadanie czy doszło do umyślnego bądź też nieumyślnego naruszenia przepisów ustawy. Ponadto należy mieć na uwadze treść art. 111 ust. 2 uokik, zgodnie z którym „ustalając wysokość kar pieniężnych zgodnie z ust. 1 Prezes Urzędu bierze pod uwagę okoliczności łagodzące lub obciążające, które wystąpiły w sprawie”. W związku z powyższym Prezes UOKiK przyjął, iż ustalenia dotyczące strony podmiotowej analizowanego uchybienia, powinny mieć wpływ na wymiar kary. Podnoszony przez powoda fakt, iż postępowanie w sprawie nałożenia kary nie zostało wymienione w art. 111 ust. 4 uokik, nie może przesądzać o tym, że postawa przedsiębiorcy (w tym świadoma decyzja o odmowie udzielenia informacji) nie ma żadnego wpływu na wymiar kary, o której mowa w art. 106 ust. 2 pkt 2 uokik. Na skutek stwierdzenia, iż Spółka w pełni świadomie odmówiła wypełnienia ciążącego na niej obowiązku Prezes UOKiK uznał, iż w sprawie występuje okoliczność obciążająca w postaci umyślności działania przedsiębiorcy. Stwierdził, że enumeratywne wyliczenie w ramach art. 111 ust. 4 uokik nie odnosi się do oceny naruszeń formalnoprawnych - takich jak m.in. uchybienie obowiązkowi udzielenia informacji żądanych na podstawie art. 50 ust. 1 uokik. Zdaniem pozwanego możliwość uwzględnienia w toku wymierzania kary postawy przedsiębiorcy jako okoliczności mającej wpływ na wymiar sankcji, wynika wprost z przepisu, który umożliwia nałożenie kary - tj. art. 106 ust. 2 pkt 2 uokik.

Odnośnie zarzutu naruszenia **art. 54 § 1 pkt 2 kpa w związku z art. 6 kpa** oraz art. 83 **uokk Prezes UOKiK powołał się na wyrażone już w odpowiedzi na odwołanie stanowisko. Zaznaczył, że** nie posiada możliwości kierowania wezwań do osób będących członkami organów spółek handlowych, będących stronami prowadzonych przez niego postępowań. Wynika to faktu, że osoby takie nie posiadają statusu przedsiębiorców. Prowadzone przez Prezesa UOKiK postępowania dotyczą wyłącznie spółek handlowych, a spółki te posiadają status przedsiębiorcy. Twierdzenia oraz argumentację odwołania, iż kierowanie pism do Spółki, a nie do osób nią zarządzających było nieprawidłowe, pozwany uznał za bezzasadne.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Postanowieniem z dnia 18 maja 2016 r. - sygn. (...) Prezes UOKiK wszczął postępowanie wyjaśniające w celu ustalenia, czy (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., w związku z prowadzeniem serwisu internetowego (...) oferującego konsumentom możliwość zawarcia umowy kredytowej z inwestorami współpracującymi ze Spółką, mogła dopuścić się naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, uzasadniającego wszczęcie postępowania

w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 uokik. (k. 5 akt adm.- postanowienie Prezesa UOKiK z dnia 18 maja 2016 r.

Głównym przedmiotem działalności Spółki jest administrowanie stroną internetową (...) w ramach której użytkownicy posiadają możliwość złożenia wniosku kredytowego w celu otrzymania kredytu konsumenckiego udzielanego przez tzw. „Inwestorów” - tj. podmioty współpracujące ze Spółką. Na podstawie własnego monitoringu rynku Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów powziął podejrzenie, iż Spółka może nie realizować niektórych obowiązków informacyjnych związanych z oferowaniem kredytów konsumenckich określonych w treści ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (t.j. Dz. U z 2016 r., poz. 1528, dalej ukk), a także wprowadzać konsumentów w błąd co do charakteru współpracy z opisanymi wyżej inwestorami. W toku przedmiotowego postępowania, działając na podstawie art. 50 ust. 1 uokik, Prezes UOKiK pismem z dnia 18 maja 2016 r. zwrócił się do Spółki z żądaniem:

1) poinformowania, czy w związku z działalnością Spółki, polegającą na prowadzeniu serwisu internetowego (...) Spółka otrzymywała skargi lub reklamacje dotyczące świadczonych usług. W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej, Spółka została wezwana do dostarczenia ostatnich dziesięciu tego typu sygnałów (jeżeli skargi występowały w formie elektronicznej, wezwanie dotyczyło ich wydruków),

2) wskazania liczby skarg lub reklamacji otrzymanych przez Spółkę w 2015 r. oraz 2016 r. w odniesieniu do usług świadczonych w ramach wskazanego wyżej serwisu internetowego,

3) przekazania trzech faktycznie zawartych ostatnio umów z tzw. inwestorami, to jest osobami zainteresowanymi udzieleniem pożyczki poprzez platformę oferowaną przez Spółkę na stronie (...) wraz ze wszystkimi załącznikami. Spółkę wezwano również do wskazania liczby umów zawartych z inwestorami w 2015 r. oraz 2016 r.,

1) szczegółowego opisanie roli Spółki oraz inwestora w procesie udzielania konsumentom pożyczek w ramach prowadzonej przez Spółkę platformy, wraz z określeniem sposobu kontaktu inwestora z potencjalnymi kredytodawcami,

2) wskazania liczby umów pożyczki zawartych między konsumentami (pożyczkobiorcami) a inwestorami (pożyczkodawcami) przy wykorzystaniu ww. platformy w 2015 r. oraz 2016 r.,

3) wyjaśnienia, w jaki sposób przebiega proces rejestracji użytkowników platformy szybka-pożyczka.com oraz czy za jej dokonanie pobierane są jakiegokolwiek opłaty. W razie pobierania przez Spółkę przedmiotowych opłat (w tym także za połączenia z infolinią Spółki, SMS-y itp.), Spółka była zobowiązana do podania ich wysokości, sposobu pobierania, a także opisanie w jaki sposób użytkownicy są o nich informowani.

(k. 6-8 akt adm.- pismo Prezesa UOKiK z dnia 18 maja 2016 r. wraz z dowodem doręczenia)

Spółka pismem z dnia 30 maja 2016 r. przekazała informacje żądane w pkt 1-6 pisma Prezesa UOKiK z dnia 18 maja 2016 r. Pismo to nie zostało podpisane przez osoby umocowane do reprezentowania Spółki. (k. 9-14 akt adm. - pismo (...) sp. z o.o. z dnia 30 maja 2016 r.)

Wobec powyższego, Prezes UOKiK pismem z dnia 9 czerwca 2016 r. wezwał Spółkę do ponownego przedłożenia poprzedniego pisma, opatrzonego stosownymi podpisami. Ponadto, oraz ponadto do przedłożenia:

1) zestawienia obejmującego listę osób, których dane zostały w ciągu ostatnich sześciu miesięcy opublikowane w ramach platformy, a także osób, których dane zostały przekazane do wykorzystania instytucjom kredytowym,

2) listy „Inwestorów”, którzy dokonali rejestracji w ramach platformy internetowej szybka-pożyczka.com, w ciągu ostatnich sześciu miesięcy, wraz ze wskazaniem daty dziennej, rejestracji każdego z nich,

3) nagrań ostatnich dwudziestu rozmów telefonicznych przeprowadzonych przez pracowników Spółki z użytkownikami serwisu szybka-pozyczka.com w celu weryfikacji ich tożsamości oraz zgromadzenia danych osobowych. (k. 15-17 akt adm. - pismo Prezesa UOKiK z dnia 9 czerwca 2016 r. wraz z dowodem doręczenia).

W odpowiedzi na powyższe pismo, Spółka w ramach korespondencji z dnia 24 czerwca 2016 r. stwierdziła, że pismo Prezesa UOKiK jest wezwaniem i stosownie do art. 54 § 2 kpa należy w nim wskazać między innymi imię i nazwisko wzywanego. W związku, z tym Spółka oświadczyła, że nie posiada prawnej możliwości udzielenia stosownych informacji, z uwagi na fakt, iż wezwanie Prezesa UOKiK zostało skierowane do osoby prawnej, a nie do zindywidualizowanej osoby fizycznej. Zdaniem Spółki, obowiązki wskazane w wezwaniu może wykonać tylko określona osoba fizyczna. (k. 18-20 akt adm. - pismo (...) Sp. z o.o. z dnia 24 czerwca 2016 r.)

W dniu 30 czerwca 2016 r. Prezes UOKiK skierował do Spółki kolejne pismo, w którym wyjaśnił, iż postępowanie przed Prezesem UOKiK regulowane jest w pierwszej kolejności przez przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, które pełnią rolę przepisów szczególnych wobec regulacji kodeksu postępowania administracyjnego. Wobec tego, zgodnie z art. 50 ust. 1 uokik Spółka została poinformowana, iż przedsiębiorcy obowiązani są do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa UOKiK. W piśmie wyjaśniono, iż Spółka będąc osobą prawną, posiada w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów status przedsiębiorcy. W związku z czym Spółka powinna zastosować się do wezwania Prezesa UOKiK, kierowanego na podstawie art. 50 ust. 1 tej ustawy. (k. 21-23 akt adm. - pismo Prezesa Urzędu z dnia 30 czerwca 2016 r. wraz z dowodem doręczenia)

W piśmie z dnia 7 lipca 2016 r. Spółka poinformowała, iż nie była w stanie przygotować zażądaną dokumentacji w wyznaczonym terminie i poprosiła o przedłużenie terminu o 7-10 dni. (k. 24-25 akt adm. - pismo (...) sp. z o.o. z dnia 7 lipca 2016 r.)

W związku z przeprowadzeniem dodatkowej analizy stanu faktycznego sprawy, Prezes UOKiK skierował do Spółki w dniu 18 lipca 2016 r. kolejne pismo, w którym wezwał do przekazania:

1) wszystkich numerów premium, które wykorzystywane są przez Spółkę w związku z prowadzeniem serwisu (...) Pod pojęciem tego typu numerów należy rozumieć numery telefoniczne umożliwiające połączenie głosowe lub też numery SMS, za pomocą których możliwe jest odbywanie kontaktu z użytkownikiem serwisu,

2) operatorów technicznych numerów premium, o których mowa w pkt 1), z którymi Spółka prowadzi (lub prowadziła w przeszłości) współpracę. Ponadto, Spółka została również wezwana do przekazania dokumentów na podstawie których podejmowana jest (lub podejmowana była w przeszłości) współpraca - tj. w szczególności umowy łączące Spółkę z operatorami,

3) przychodu jaki Spółka uzyskała na skutek korzystania przez użytkowników z numerów premium, o których mowa powyżej, w okresie ostatnich sześciu miesięcy.

W treści pisma z 18 lipca 2016 r. wskazano, że odpowiedź na nie (zawierająca żądane informacje oraz dokumenty) może zostać udzielona w sposób zbiorczy, wraz z odpowiedzią na wezwanie z dnia 9 czerwca 2016 r., w terminie 7 dni od jego otrzymania przez Spółkę. Pismo zostało doręczone do siedziby Spółki w dniu 22 lipca 2016 r. (dowód: k. 26-28 akt adm. - pismo Prezesa Urzędu z dnia 18 lipca 2016 r. wraz z dowodem doręczenia)

W pismach z dnia 18 lipca 2016 r. oraz z dnia 21 lipca 2016 r. (dwa pisma o identycznej treści) Spółka powtórzyła uprzednio przyjętą argumentację, iż skierowane do przedsiębiorcy wezwanie nie może uchybiać „wymogowi zindywidualizowania osoby fizycznej”. Zdaniem (...) sp. z o.o., prawidłowo sformułowane wezwanie powinno zawierać imię i nazwisko osoby uprawnionej do reprezentacji Spółki. Przyjmując opisaną argumentację, Spółka po raz kolejny odmówiła udzielenia odpowiedzi na skierowane do niej wezwania. Odmowa udzielenia odpowiedzi została dokonana w tym wypadku dwukrotnie - w ramach dwóch pism o tożsamej treści - z dnia 18 lipca 2016 r. oraz z dnia 21 lipca 2016 r.

r. Pisma te odnosiły się do wezwań z dnia: 9 czerwca 2016 r., 30 czerwca 2016 r. a także 18 lipca 2016 r. (k. 29-32 akt adm.- pismo (...) sp. z o.o. z dnia 18 lipca 2016 r.)

W pismach kierowanych do Przedsiębiorcy Prezes UOKiK wskazywał zakres informacji, cel żądania, termin na udzielenie wyjaśnień, a także pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji, bądź za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd. (k. 6-8, k. 15-17, k. 21-23, k. 26-28 akt adm.- pisma Prezesa Urzędu z dnia: 18 maja 2016 r., 9 czerwca 2016 r., 30 czerwca 2016 r. oraz 18 lipca 2016 r.)

Z uwagi na nieprzekazanie przez Spółkę w wymaganych terminach informacji żądanych w ramach pism z dnia 9 czerwca 2016 r. oraz z dnia 18 lipca 2016 r., Prezes UOKiK postanowieniem z dnia 1 września 2016 r., wszczął z urzędu postępowanie w sprawie nałożenia na (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. (k.1 akt adm. – Postanowienie z dnia 1 września 2016r. o wszczęciu postępowania)

Przesyłka zawierająca:

1. ww. postanowienie z dnia 1 września 2016 r., sygn. akt: (...), wraz z postanowieniem w sprawie zaliczenia w poczet dowodów w postępowaniu w sprawie nałożenia kary pieniężnej dokumentów z postępowania wyjaśniającego mającego na celu wstępne ustalenie czy (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. w związku z prowadzeniem serwisu internetowego (...) oferującego konsumentom możliwość zawarcia umowy kredytowej z inwestorami współpracującymi ze Spółką, mogła dopuścić się naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów uzasadniającego wszczęcie postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 uokik (sygn. akt: (...)),

2. zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej,

3. wezwanie do ustosunkowania się do postawionego zarzutu i przedłożenia dokumentów dotyczących wysokości obrotu oraz przychodu osiągniętego przez Spółkę w 2015 r.,

została doręczona Przedsiębiorcy, zgodnie z potwierdzeniem odbioru dnia 5 września 2016 r.

(k.1-2, k. 3-4 akt adm.- postanowienie z dnia 1 września 2016 r., zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary wraz z potwierdzeniem odbioru.

Spółka odpowiadając na zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej, pismem z dnia 12 września 2016 r., udzieliła informacji żądanych w pismach Prezesa UOKiK z dnia 9 czerwca 2016 r. oraz z dnia 18 lipca 2016 r. Jednocześnie Spółka przedłożyła dokumenty zawierające dane dotyczące obrotu za ostatni rok obrotowy oraz kosztów uzyskania przychodu i zysku. Pismo Spółki wpłynęło do Urzędu w dniu 14 września 2016 r. (k. 37-77 akt adm., pismo Przedsiębiorcy z dnia 12 września 2016 r. wraz załącznikami).

W dniu 7 grudnia 2016 r., doręczone zostało do Spółki szczegółowe uzasadnienie zarzutów. Wskazano w nim planowane rozstrzygnięcie w postaci nałożenia na spółkę kary pieniężnej oraz podstawy prawne nałożenia kary. Termin na zajęcie stanowiska został określony jako 14 dni od daty otrzymania korespondencji. W ramach tego pisma poinformowano również Spółkę o zakończeniu zbierania materiału dowodowego i możliwości zapoznania się z materiałem zgromadzonym w aktach sprawy. (k. 78-90 akt adm. - szczegółowe uzasadnienie zarzutów)

Przedsiębiorca skorzystał z powyższego uprawnienia poprzez swojego pełnomocnika w dniu 9 grudnia 2016 r. (k. 91-94 akt adm. - protokół z zapoznania się z materiałem zgromadzonym w aktach sprawy przez pełnomocnika wraz z pełnomocnictwem, upoważnieniem oraz dowodem uiszczenia opłaty od pełnomocnictwa.)

Spółka nie udzieliła odpowiedzi na skierowane do niej szczegółowe uzasadnienie zarzutów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W odwołaniu powód nie kwestionował, że zgodnie z art. 50 ust. 1 uokik ciążył na nim obowiązek przekazania Prezesowi UOKiK na jego żądanie wszelkich koniecznych informacji i dokumentów. Twierdził jednak, iż kierowane przez Prezesa UOKiK do Spółki wezwania nie spełniały wymogów formalnych określonych w art. 54 § 1 pkt 2 k.p.a.

Zgodnie z treścią art. 4 pkt 1 lit a ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 369) pod pojęciem przedsiębiorcy rozumie się przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, 1479, 1629, 1633 i 2212), a także między innymi

osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.

Analogiczne stanowisko wynikało również z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej powoływanej przez Prezesa UOKiK, obowiązującej w dacie wydania zaskarżonej decyzji. Bezsporne w sprawie jest, że powód jest spółką prawa handlowego, wpisaną do rejestru przedsiębiorców KRS pod numerem (...) i mającą osobowość prawną. W świetle powyższego stwierdzić należało, że powód posiada status przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W odpowiedzi na odwołanie trafnie wskazano, że przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów mają charakter *lex specialis* w stosunku do przepisów k.p.a. Jak wynika z cytowanego przez pozwanego poglądu doktryny, skoro osoby wchodzące w skład organu spółki nie posiadają statusu przedsiębiorcy, nie można od nich żądać na podstawie art. 50 ust. 1 uokik dostarczenia informacji i dokumentów. W świetle powyższego, zdaniem Sądu, pisma Prezesa UOKiK kierowane do Spółki, wzywające Przedsiębiorcę do wykonania określonego w art. 50 ust. 1 uokik obowiązku, w których nie wskazano imienia i nazwiska wzywanego, były adresowane prawidłowo. Zawarte w nich wezwania nie posiadały braków formalnych, miały obowiązującą moc prawną, a ich niewykonanie przez adresata stanowiło podstawę do wywodzenia przez Prezesa UOKiK wobec Spółki negatywnych skutków prawnych. Podkreślenia wymaga, że zgodnie z powołanym przez powoda w odwołaniu stanowiskiem zawartym w komentarzu od ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w odniesieniu do formy żądania informacji lub dokumentów w trybie art. 50 ust. 1 uokik przyjmuje się, że dotyczące wezwań przepisy k.p.a. znajdują zastosowanie jedynie odpowiednio. Brak więc podstaw do uznania, że do kierowanych przez Prezesa UOKiK do Spółki wezwań do przekazania informacji i dokumentów miał zastosowanie przepis art. 54 § 1 pkt 2 k.p.a. Mając powyższe na uwadze Sąd stwierdził, że podnoszone w odwołaniu zarzuty naruszenia art. 54 § 1 pkt 2 k.p.a. w zw. z art. 6 k.p.a. oraz art. 83 uokik nie były trafne i nie zasługiwały na uwzględnienie.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika również, że pismo Spółki z dnia 30 maja 2016 r. złożone w odpowiedzi na wezwanie Prezesa UOKiK z 18 maja 2016 r. do przekazania informacji i dokumentów nie posiadało podpisu osoby uprawnionej do reprezentacji Spółki i z tego względu nie mogło być uznane przez Prezesa UOKiK za prawidłowe spełnienie przez Przedsiębiorcę obowiązku wynikającego z art. 50 ust. 1 uokik. Nie można więc zgodzić się z twierdzeniem odwołania, że składając pismo z dnia 30 maja 2016 r. Spółka wypełniła obowiązek udzielenia informacji, nałożony na nią w piśmie z dnia 18 maja 2016 r. Wbrew stanowisku odwołania istniały więc podstawy do nałożenia na Spółkę kary pieniężnej, gdyż nie wywiązała się w terminie z nałożonych na nią obowiązków.

Podnoszenie przez Spółkę w składanych następnie pismach z 24 czerwca 2016 r., 18 lipca 2016 r. i 21 lipca 2016 r. bezzasadnych twierdzeń i okoliczności nie miało charakteru formalno – procesowego i stanowiło pozbawioną podstaw prawnych polemikę z Urzędem, Zdaniem Sądu takie zachowanie powoda oraz złożenie w piśmie z dnia 7 lipca 2016 r. wniosku o przedłużenie terminu na przygotowane dokumentów miało na celu przewlekanie w czasie prowadzonego przez Prezesa UOKiK postępowania wyjaśniającego.

Z powyższego wynika, że do dnia wszczęcia postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej Spółka nie spełniła nałożonego na nią w art. 50 ust. 1 uokik obowiązku udzielenia Prezesowi UOKiK żądanych informacji i dokumentów w terminie określonym w piśmie z dnia 18 maja 2016 r. Wobec stwierdzenia, że Spółka nie wykonała w terminie ciążącego na niej obowiązku, Prezes UOKiK uprawniony był do wszczęcia z urzędu postępowania w sprawie nałożenia na (...) sp. z o.o. w W. kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 2 pkt 2 uokik

Zgodnie z art. 106 ust. 2 pkt 2 uokik jeżeli przedsiębiorca choćby nieumyślnie nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa UOKiK na podstawie art. 50 uokik lub udzielił informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd, Prezes UOKiK może nałożyć na tego przedsiębiorcę w drodze decyzji karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50 000 000 euro.

Zdaniem Sądu, mając na uwadze dokonane ustalenia, zgodzić się należało z Prezesem UOKiK, że w sprawie istniały przesłanki do nałożenia na Spółkę, na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 uokik, kary pieniężnej. Wobec tego podniesione w odwołaniu zarzuty naruszenia art. 50 ust. 1 oraz art. 106 ust. 2 pkt 2 uokik poprzez ich błędne zastosowanie i nałożenia na Spółkę kary pieniężnej należało uznać za niezasadne.

Zgodnie z art. 111 ust. 1 pkt 3 uokik przy ustalaniu wysokości nakładanej kary pieniężnej Prezes UOKiK uwzględnia w szczególności okoliczności naruszenia, uprzednie naruszenie przepisów ustawy, a w przypadku kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 2 oraz art. 108 ust. 2 i 3 uokik, wpływ naruszenia na przebieg i termin zakończenia postępowania. Ponadto w art. 111 ust. 2 uokik ustawodawca generalnie przesądził, że przy ustalaniu wysokości kary Prezes UOKiK uwzględnienia występujące w sprawie okoliczności łagodzące lub obciążające. Z uwagi na przyjęty przez ustawodawcę sposób sformułowania art. 111 ust. 2 uokik przepis ten ma charakter ogólny. Nie odnosi się wyraźnie i bezpośrednio do innego przepisu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Brak więc podstaw do uznania, że Prezes UOKiK nie był uprawniony do jego uwzględnienia przy wydawaniu zaskarżonej decyzji. Ponadto w powołanych wyżej przepisach nie wskazano, że ustalając wysokość kary z tytułu naruszenia, o którym mowa w art. 106 ust. 2 pkt 2 uokik Prezes UOKiK może uwzględnić wyłącznie okoliczności wymienione w konkretnym przepisie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Wobec tego przyjęte w odwołaniu twierdzenie, że przy ustalaniu wymiaru kary pieniężnej Prezes UOKiK może uwzględnić wyłącznie okoliczności obciążające, wymienione w art. 111 ust. 4 uokik należało uznać za nietrafne. W art. 111 ust. 3 i ust. 4 uokik ustawodawca wymienił okoliczności łagodzące oraz obciążające, które Prezes UOKiK uwzględnia w przypadku stwierdzenia wymienionych w tych przepisach naruszeń o charakterze materialnoprawnym. W kontekście brzmienia tego przepisu zgodzić się należy z powodem, że w niniejszej sprawie Prezes UOKiK nie był uprawniony do uwzględnienia okoliczności obciążających, wymienionych w art. 111 ust. 4 uokik. Fakt, że w art. 111 ust. 4 uokik nie zostało wymienione naruszenie, o którym mowa w art. 106 ust. 2 uokik, mające charakter proceduralny (jak w niniejszej sprawie) a nie materialnoprawny, w żadnym razie nie dowodzi jednak, że przy ustalaniu wysokości nałożonej decyzją kary pieniężnej Prezes UOKiK nie mógł uwzględnić okoliczności obciążających na podstawie art. 111 ust. 1 i ust. 2 uokik. Podkreślić należy, iż z zaskarżonej decyzji nie wynika, że przy ustalaniu nałożonej na powoda kary pieniężnej Prezes UOKiK uwzględnił którąkolwiek okoliczność obciążającą, wymienioną w art. 111 ust. 4 uokik. Skoro przy ustalaniu w decyzji wymiaru kary w ogóle nie było potrzeby uwzględniania okoliczności obciążających, wymienionych w art. 111 ust. 4 uokik, podnoszony w odwołaniu zarzut, że stosując w niniejszej sprawie karę pieniężną Prezes UOKiK przy ustalaniu jej wysokości nie był uprawniony do uwzględnienia okoliczności obciążających wymienionych w art. 111 ust. 4 uokik i naruszył ten przepis ustawy należało uznać za całkowicie chybiony i w związku z tym bezzasadny.

W ocenie Sądu żaden z podniesionych w odwołaniu zarzutów nie stanowił podstawy do uchylenia zaskarżonej decyzji.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności Sąd Okręgowy, wobec braku podstaw do uwzględnienia, oddalił odwołanie jako bezzasadne - art. 479^{31a} § 1 k.p.c.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c. stosownie do wyniku sporu, ustalając wysokość należnych pozwanemu kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 720 zł, na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu obowiązującym po 27 października 2016 r.

SSO Witold Rękosiewicz.